

IN DE KIJKER

informatiebulletin van de afdeling Utrecht 't Gooi

ZOMER 2023

Foto: Monique Hoogendijk
De Beste foto BFW 2023

KONINKLIJKE
FOTOBOND

afdeling Utrecht-'t Gooi

In deze editie

Van de voorzitter	2
Agenda	3
Bestuursmededelingen	4
Opleidingen	6
Wedstrijden	7
Overig	8
De donkere kamers van ... Jan Gruiters	9
Kunstroute Linschoten	14
Ontwikkelingen in de fotografie	19
Exposities	22
Colofon	23

Van de voorzitter

In de Algemene Afdelingsvergadering (AAV 2023) die op 12 april werd gehouden in Zeist, ben ik op voorstel van het Afdelingsbestuur door de aanwezigen benoemd tot Afdelingsvoorzitter. Er waren geen tegenkandidaten ingediend. Wat ik altijd lastig vind, is de vraag of dit een soort luiheid is óf instemming op voorhand met de voorgestelde kandidaat. Ik ben maar zo vrij van het tweede uit te gaan en dank de clubs en leden van de Afdeling voor het vertrouwen dat jullie me daarmee gegeven hebben. Ik hoop en ga eraan werken dat waar te maken in de twee jaar die ik mijzelf als Afdelingsvoorzitter heb gegeven.

Helaas kon ik zelf niet bij die AAV aanwezig zijn, vanwege persoonlijke omstandigheden. Mijn vriend was in het hospice opgenomen en zou uiteindelijk vijf dagen later overlijden, waarmee ik mijn tweede geliefde verloor, ik was al weduwe. Ik vind het jammer dat ik niet zelf mijn benoeming kon aanvaarden en jullie daarvoor bedanken, maar soms stelt het leven andere prioriteiten, die je maar hebt te aanvaarden. De gevolgen van het overlijden van Maarten voor mij als mens brengen met zich mee, dat ik als Afdelingsvoorzitter tot eind augustus een kort sabbatical heb moeten opnemen, om een beetje tot rust te komen na een heel hectische periode en de draad weer op te kunnen pakken. De andere bestuursleden hebben taken van mij overgenomen, en daar ben ik echt blij mee, want daardoor kan ik die rust ook echt nemen (ik ben ook echt wég).

Agenda

Begin augustus ontvangen onze leden informatie over de nieuwe cursussen van najaar 2023.

Uiterlijke aanmelddatum zal rond 31 augustus zijn. De cursussen en mentoraten worden alle gegeven in Houten.

In de Bestuursmededelingen in deze In de Kijker lezen jullie over de zakelijke kanten van het aangetreden bestuur, maar ik wilde hier toch ook een keer benadrukken dat ook bestuursleden gewone mensen zijn, die zich als vrijwilliger inzetten voor de belangen van leden en clubs. In de afgelopen jaren is er met weinig mensen hard gewerkt, soms zijn er harde noten gekraakt, maar gelukkig heeft de saamhorigheid en de aandacht voor elkaars wel en wee daar niet onder geleden. Ik ben er dankbaar voor dat ik in de afgelopen jaren met dit bestuur heb mogen werken en dat ik dat, naar ik hoop, nog twee jaar mag doen.

Vanaf mijn echt-weg-adres wens ik alle leden van de Afdeling een mooie zomer, met veel mooie fotografie-momenten en vooral voldoende gelegenheid om je weer op te laden voor de daarna volgende herfst en winter.

Rien van Dam-Baggen,
voorzitter Afdeling Utrecht-'t Gooi van de Koninklijke Fotobond

Bestuursmededelingen

Rien van Dam-Baggen, voorzitter Afdeling Utrecht-’t Gooi

De Afdeling en het Afdelingsbestuur

Alweer twee maanden geleden vond de Algemene Afdelingsvergadering (AAV) plaats in Zeist. Op deze AAV verantwoordt het Afdelingsbestuur zich voor haar werk in het afgelopen jaar en stelt het de begroting en activiteiten voor het lopende jaar 2023 voor. Jaarverslag en Financieel verslag werden door de vergadering goedgekeurd, waarmee het Afdelingsbestuur decharge verleend werd. Verder werden de bestuurders voor het komende jaar gekozen en herkozen, voorzitter en secretaris werden op voorstel van het bestuur in functie gekozen, de penningmeester werd herkozen en er werd een nieuw algemeen bestuurslid benoemd. Helaas trok de nieuw benoemde secretaris zich inmiddels terug, waardoor de secretarisfunctie vacant is en het bestuur nu uit vier personen bestaat in plaats van de beoogde vijf (zie hieronder voor de namen). We dachten voorlopig vooruit te kunnen met een voltallig bestuur, maar we zullen na de zomervakantie opnieuw op zoek moeten gaan naar een secretaris. In de tussentijd worden de secretaris-taken verdeeld tussen en waargenomen door de overige bestuursleden. Tegen het eind van het jaar zoeken we verder dan ook nog een algemeen bestuurslid, omdat Ruud Slot duidelijk heeft aangegeven zijn huidige bestuurslidmaatschap als tijdelijk te zien. Omdat de werkgever van onze huidige penningmeester een tweede financieel expert in het

bestuur “vereist”, vragen wij voor dat algemeen bestuurslid dat hij/zij financiële expertise heeft. Het gaat niet om uitvoerend werk op dit gebied, maar om de expertise. Verder doet dit bestuurslid gewoon mee in taken die tussen alle bestuursleden verdeeld worden naast hun eventuele specifieke taak van voorzitter/secretaris/penningmeester. Dus heb je verstand van geld, meld je dan bij de voorzitter voorzitter.afd07@fotobond.nl als je interesse hebt in dit bestuurslidmaatschap. Je bent zeer welkom.

We zijn heel blij met de uitbreiding van het bestuur in de persoon van Rob Renshoff die zich gaat bezighouden met regionale en lokale samenwerkingen. Verder neemt Rob, net als de andere bestuursleden ook niet-functie gebonden taken voor zijn rekening.

Al met al zijn we er terugkijkend trots op dat we met het “oude” Afdelingsbestuur van drie personen toch heel veel voor elkaar hebben gekregen, naast de eerder in In de Kijker genoemde activiteiten, zoals de organisatie van de DBC 2022, idem van een mentoraat plus twee cursussen en onze bijdrage aan het regioverband in het kader van de activiteiten van het Jubileum. En in 2023 de organisatie van de AAV en de Afdelingswedstrijd Serie van Vijf met Samenhang 2023.

Als Afdelingsbestuur blijven we ons inzetten voor de vrijetijdsfotografie, daarin streven we naar diverse activiteiten en daar werken we dan ook aan, binnen onze mogelijkheden.

We, dat zijn de leden van het *nieuwe* Afdelingsbestuur. Nog even onze gegevens:

Rien van Dam-Baggen, voorzitter, ☎ 0343 442060, 💻

voorzitter.afd07@fotobond.nl

Secretaris, vacant 💻 secretaris.afd07@fotobond.nl

Richard van Driel, penningmeester, ☎ 0652313580, 💻

penningmeester.afd07@fotobond.nl

Rob Renshoff, algemeen bestuurslid regionale en lokale samenwerkingen, ☎ 06 53166771, 💻 rob.renshoff@ziggo.nl en

Ruud Slot, algemeen bestuurslid financiële expertise ☎ 06 83333431

💻 ruudslot@gmail.com

- voor informatie over lopende wedstrijden als de DBC en 5mS kun je je richten tot de wedstrijdcoördinatoren

wedstrijden.afd07@fotobond.nl

- Voor informatie over zaken m.b.t. Opleidingen kun je je momenteel richten tot de voorzitter (voorzitter.afd07@fotobond.nl).

- Voor zaken m.b.t. de Redactie van In de Kijker, mail aan 💻 redactie.afd07@fotobond.nl

Als Afdelingsbestuur worden we gelukkig bijgestaan door commissies, óók of misschien *juist* ook in de nieuwe constellatie.

- De Commissie **Wedstrijden** bestaat uit de wedstrijdcoördinatoren *Hans van Hal* en *Rob Gerritsen*. Zij organiseren onder auspiciën van het Afdelingsbestuur de wedstrijden Vijf met Samenhang en De Beste Club.

- De Commissie **Opleidingen** bestaat momenteel uit *Joke Vollebregt*. Dat is te weinig als we ons cursusaanbod op peil willen houden en dat willen we! Graag willen we hier een commissielid erbij, zodat de secretaris dit soort zaken kan afstoten want die hééft al genoeg aan zijn/haar eigen taken. Dus wil je hierin graag meedoen, meld je dan bij de voorzitter.

- De commissie **Websitebeheer** zet het materiaal dat de voorzitter/secretaris aanlevert op de website. Na een korte training in Wagtail heeft *Tonnie Smit* deze taak op zich genomen, met *Dick Jeukens* als achtervang.

- De **Redactie** bestaat uit *Lidy van Doorn-Nieuwendijk* en *Jan Donders* die elk kwartaal weer een mooie In de Kijker weten samen te stellen aan de hand van de ingeleverde kopij. De redactie verwelkomt een nieuw redactielid: Marcel Borgstijn. Marcel is lid van de [Culemborgse Fotoclub Lek en Licht](#) en van het [Fotocollectief Visie+](#)

Hij publiceert regelmatig in zijn eigen fotografie nieuwsbrief <https://marcelborgstijn.substack.com/> (Engelstalig).

Zijn interview met Jan Gruiters in dit zomernummer is zijn eerste bijdrage.

Het Afdelingsbestuur, nu met zomerreces, zal Marcel graag officieel welkom heten na het reces als ook de voorzitter haar taken weer heeft opgenomen.

Maar al lopen er al heel veel dingen stukken beter dan voorheen, het is wel erg veel werk voor zo weinig mensen. Dus, heb je er de capaciteiten voor en/of wil je je eens dienstbaar maken *buiten* je eigen

club, meld je dan bij de voorzitter (voorzitter.afd07@fotobond.nl) om te bekijken wat je zou kunnen doen. We ontvangen je met plezier ...

Nieuwe naam en nieuw logo voor de Fotobond.

In het kader van het 100-jarig bestaan werd aan de fotobond het "Recht op dragen van het predicaat Koninklijk" verleend, waardoor de Fotobond voortaan als de **Koninklijke Fotobond** door het leven zal gaan, zo heeft het DB van de bond besloten.

Niet alleen de naam van de Fotobond werd veranderd, ook vanzelfsprekend het logo. Er is nu een logo voor de Fotobond als entiteit terwijl de logo's van de Afdelingen daarvan zijn afgeleid, allemaal strak, duidelijk en zonder opsmuk.

We roepen iedereen op dit logo zoveel mogelijk te gebruiken indien van toepassing en op te nemen op de websites van de clubs van de Afdeling en websites van leden, club- en persoonlijke leden, van onze Afdeling.

Opleidingen

Alle mentoraats- en cursusbijeenkomsten vinden plaats in Basisschool Wereldwijs in Houten.

Opleidingen, 2023-2024

Voor het komende najaar staan er in ieder geval twee opleidingen op stapel:

- een mentoraat door Diana Bokje met opnieuw het thema Buiten Beeld: hoe maak je foto's waarbij het thema zich buiten beeld bevindt? Je ziet het niet, maar de kijker voelt wel aan waar het over gaat. Vijf bijeenkomsten met een tussenpoos van ongeveer zes weken, op woensdagavonden.
- een **cursus Foto's bespreken** door Harry Sikkenk. Deze cursus bestaat op voorstel van de docent uit vijf bijeenkomsten, waardoor de deelnemers aan het eind ervan niet alleen zullen hebben geleerd foto's te bespreken, maar ook geleerd hebben te jureren binnen clubs. De bedoeling is dat ze opgenomen worden in een pool van juryleden waaruit geput kan worden door clubs voor hun wedstrijden en exposities. De vijf bijeenkomsten worden gehouden met een tussenpoos van vier weken, op maandagavonden.

Begin augustus gaan de aankondigingen de deur uit naar de clubs en de persoonlijke leden. De deadline voor aanmelding is rond 31 augustus (precieze datum wordt in de uitnodiging gemeld). **Wij**

verzoeken de clubsecretarissen dringend om de mail direct door te sturen naar hun leden om hen een faire kans te geven om op tijd in te schrijven.

Wedstrijden

Afdelingswedstrijd Serie van Vijf met Samenhang 2023

De Afdelingswedstrijd Serie van Vijf met Samenhang (5mS) heeft op 12 april haar apotheose gevonden in een live bespreking door de juryleden Harry Sikkenk en Armando Jongejan. Er werden 67 (digitale) series ingeleverd bij de wedstrijdcoördinatoren Hans van Hal en Rob Gerritsen.

Hoewel we altijd graag een kort verslag van de wedstrijd opnemen in In de Kijker, beperken we ons nu tot het vermelden van de winnaars van de wedstrijd, terwijl we voor het juryverslag en de uitslagen met een korte feedback over álle series (elke serie) graag verwijzen naar de website van de Afdeling Utrecht (op de website van de fotobond).

De winnaars zijn:

1. Jan Vernooij, FK Heuvelrug, 20 punten
2. Dick Jeukens, FG De Essentie, 18 punten
3. Jan Donders, FG Fotogein, 18 punten
4. Pauli Gerritsen, FK Eemland, 18 punten en
5. Fred Trappenburg, FC Perspectief, 18 punten

De Henk Ros Trofee werd bij afwezigheid van de Afdelingsvoorzitter (wegens persoonlijke omstandigheden), uitgereikt door avondvoorzitter Ruud Slot aan de voorzitter van FK Heuvelrug die de trofee namens Jan Vernooij in ontvangst nam.

Omdat deze wedstrijd tevens geldt als selectie voor de Salon Foto Nationaal werden de genomineerden op basis van de uitslagen van de wedstrijd ingediend door het Afdelingbestuur. Leden van Taakgroepen, BMK's en FIAP'ers zijn automatisch genomineerd en hoeven niet aangemeld te worden.

Overig

Fotobond in de Picture

Nog steeds schrijft de fotobond elke week (er is een schema) een thema uit voor In the Picture, een van de initiatieven die zijn ontplooid toen alles stil kwam te liggen. Elke week krijgt elk lid in een bericht van de Nieuwsredactie (via e-mail) te zien welke foto's uitgekozen zijn door een per thema wisselend panel. Doe mee en zoek bij In the Picture op wat de komende thema's zijn ... Dit wekelijkse bericht van de Nieuwsredactie omvat echter nog meer, zoals, mededelingen of informatie van bestuur en/of commissies van de Fotobond.

Sommige dingen kun je misschien wel missen als gewoon lid/niet-bestuurslid, denk je, maar van andere dingen kun je mijns inziens veel plezier hebben. Elke week in je mailbox!

Rien van Dam-Baggen,

21 juni 2023

voorzitter Afdeling Utrecht-'t Gooi

Onderwerp: Fotobond In the picture 158

[Bekijk deze e-mail in je browser](#)

FOTOBOND

In the picture 158

Jaap Peeman (FC De Rarekiek in Sommeldijk); Boer Routersse

Thema deze editie: De mens in zijn omgeving

[Ga naar Fotobond In the picture](#)

[Inzenden voor het nieuwe thema: Voorwerp met emotie](#)

(n)

De Donkere Kamers van... Jan Gruiters

Marcel Borgstijn

Een foto ontstaat in de donkere kamer. Of dit nu analoog is, of via de digitale weg, het gevangen beeld wordt zichtbaar. Maar een foto ontstaat allereerst natuurlijk in die andere donkere kamer, jouw grijze massa. Jij bepaalt namelijk wat er uiteindelijk op dat eendimensionale stukje papier komt te staan (en die bits en bytes op je beeldscherm voor de niet-printers onder ons).

Omdat ik gefascineerd ben door dit proces, interview ik fotografen. Wat maakt nou dat je klikt? Waar vind je inspiratie? Hoe bewerk je je foto's? Werk je projectmatig?

Dit interview met de fotograaf Jan Gruiters verscheen eerder in de wekelijkse fotografie nieuwsbrief Darkrooms (Engelstalig)

<https://marcelborgstijn.substack.com/>.

Jan Gruiters

Wie ben je?

Mijn naam is Jan Gruiters. Ik ben een vader van drie zonen, maar ik ben ook een Hagenees in Culemborg en sinds kort een man met pensioen. En ja, ik ben ook fotograaf. Van jongs af aan heeft fotografie mij geboeid. Mijn eerste foto's maakte ik met de Agfa box camera van mijn vader. Die eerste acht foto's heb ik nog altijd. Als jongen droomde ik boven de fotoboeken van Time Life uit de bibliotheek over een leven als fotograaf. Maar dat is er niet van gekomen. Ik kreeg een andere droombaan: directeur van PAX, een organisatie die werkt aan de beëindiging van gewapende conflicten in Europa, Afrika en Midden-Oosten. Een mooie baan die alle tijd en energie opsloopt. Pas na mijn

pensioen kreeg ik tijd voor die andere droom: de fotografie. Ik ben lid van de fotoclub **Lek en Licht** en van het fotografencollectief **Visie+**

Technisch

Vind je techniek belangrijk?

Techniek lijkt bij goede fotografen nauwelijks een rol te spelen. Dat is natuurlijk maar schijn. Als fotograaf moet je de techniek beheersen, maar ook voorkomen dat de techniek jou beheerst. Techniek kan fotografie als creatief proces mogelijk maken en in de weg zitten. Uiteindelijk draait het natuurlijk vooral om creativiteit, gevoel, intuïtie. Hiervoor ruimte maken, dat is en blijft de grootste uitdaging.

Welke apparatuur gebruik je?

Ik fotografeer met een relatief eenvoudige systeem camera, de Sony A6300. Als lens gebruik ik bijna altijd een standaard zoomlens van 16-55 mm. Ik probeer een beetje weerstand te bieden aan de neiging steeds nieuwe apparatuur aan te schaffen. Maar in mijn zwakke momenten kijk ik toch een beetje uit naar de komst van de Fuji X Pro 4. Als straatfotograaf hecht ik aan een relatief kleine camera. Een tilting screen is voor mij een must omdat ik graag vanaf de buik fotografeer.

En welke software?

In de nabewerking maak ik vooral gebruik van Lightroom Classic en Nik Silver Efex Pro. Een enkele keer ook Photoshop. De belangrijkste software is natuurlijk je eigen gevoel.

Hoe bewerk jij je foto's?

Ik probeer vooral traag te werken. Ik bekijk mijn foto's bij voorkeur pas enkele dagen nadat ik ze genomen heb. Dat creëert een mentale afstand waardoor ik beter naar mijn foto's kan kijken. Ik fotografeer graag in vierkant formaat en in zwart-wit. De eerste bewerkingen bestaan dus vaak uit het zoeken van de juiste verhouding en compositie en het omzetten naar zwart-wit. Ik laat me daarbij vooral leiden door gevoel en in veel mindere mate door conventies en regels. Dat klinkt voor de hand liggend en gemakkelijk, maar dat is het niet. Na verloop van tijd kan ik mij erover verbazen hoe ik een foto heb bewerkt. Waarom zag ik dat storende element over het hoofd? Waarom dacht ik dat deze foto goed was, of juist slecht? Tijd is kennelijk van invloed op de wijze waarop ik een foto beoordeel en bewerk.

Inspiratieeel

Waar ligt je hart?

Mijn hart ligt bij de straatfotografie, de ultieme momentopname van de mens in zijn omgeving. Ik vind in fotografisch opzicht vooral de

spanning tussen de fysieke omgeving en de innerlijke leefwereld van de mens interessant. Een zoekende mens in een vervreemdende omgeving. Dat thema spreekt mij niet alleen aan, het zegt ook iets over de tijd waarin wij leven.

Heb je een eigen stijl?

Ik gebruik min of meer bewust bepaalde beeldelementen om betekenis te geven aan mijn foto's. De keuze voor zwart-wit, het gebruik van negatieve ruimte, de isolatie van personen. Dit soort elementen vind je vaak terug in mijn foto's, het zijn keuzes waarmee ik een emotie wil overbrengen. Of mijn foto's daarmee ook herkenbaar zijn weet ik niet. Stilletjes hoop ik natuurlijk van wel.

Waar haal je inspiratie vandaan?

Ik kijk graag naar foto's, bezoek exposities, volg fotografie blogs. Ik vind het ook inspirerend om met fotografen te spreken over foto's. Ook films vormen voor mij een bron van inspiratie. Ik ben een liefhebber van Italiaans neorealisme. Als fotograaf kan je veel leren van de manier waarop een regisseur als Michelangelo Antonioni met beelden een verhaal vertelt, een gevoel overbrengt, een vraag oproept.

Begin je project met een idee of met een los beeld?

Het eerste idee voor een project begint vaak met een uitermate vaag idee dat zich langzaam moet uitkristalliseren. Meestal heeft dat idee

betrekking op een gevoel. De zoektocht is dan hoe dat om te zetten in beelden die bij andere mensen eenzelfde gevoel oproepen. Natuurlijk kan ook een foto je op een idee brengen, een startpunt vormen.

Wanneer is je project klaar?

Mijn spontane antwoord is nooit. In de praktijk wordt een project afgerond zodra de foto's zijn ingeleverd, de expositie hangt, het boek op tafel ligt. Maar ook dan zie je vaak nog dingen die je eigenlijk toch nog anders zou willen.

Weet je tijdens je project al hoe het eindigt?

Aan het begin van een project denk je vaak dat je weet hoe het eindigt, maar gaandeweg verandert alles en niet zelden kom je ergens anders uit dan vooraf bedacht. Eerlijk gezegd overkomt het me ook regelmatig dat ik pas onderweg besef dat ik eigenlijk met een project bezig ben.

Wat is je favoriete foto en waarom?

Ik heb niet per se een favoriete foto. Wel zit er bij de aanloop naar of tijdens een project vaak een foto in je hoofd. Een beeld waarmee je verder wilt, maar waarom en hoe? Voor nu is dat een foto die ik onlangs op het eiland Vlieland heb genomen. Het beeld roept voor mij een gevoel van eenzaamheid en verlatenheid op. Dat is best vreemd, want er staat enkel een huis op met een verlicht raam. Wat maakt dat dit beeld intrigerend is, althans voor mij?

Toekomst

Wat wil je bereiken?

Ik wil vooral zinvol bezig zijn met fotografie. Misschien eens ergens exposeren. Er ligt een vaag voornemen om samen met mijn partner Marianne – zij schildert en exposeert – een project te ondernemen. Verder vind ik het leuk om samen met andere fotografen aan documentaire fotografie te doen. Momenteel werk ik mee aan een project waarmee we Nieuwstad, een wijk in de stad Culemborg, in beeld willen brengen. Fotografie kan ook maatschappelijke betekenis hebben, en dat vind ik interessant.

Wat wil je van anderen weten? Je mag één fotograaf één vraag stellen. Wat zou dat zijn?

Ik heb onlangs de expositie *Errand and Epiphany* met foto's van Alex Webb bezocht. Vond dat echt inspirerend. Hij schrijft: *"I only know how to approach a place by walking, for what does a street photographer do but walk and watch and wait and talk, and then watch and wait some more, trying to remain confident that the unexpected, the unknown, or the secret heart of the known awaits just around the corner."* Ik zou wel eens een dagje willen meelopen met Alex.

Waar kunnen we meer zien?

Mijn fotoboek City Blues is verkrijgbaar via Blurb:

<https://nl.blurb.com/b/11519362-city-blues-2022>

Mijn website geeft een beeld van mijn portfolio:

<https://jangruiters.myportfolio.com/>

Verder kan je me op Instagram volgen:

https://www.instagram.com/ian_gruiters/

Kunstroute Linschoten

Jan Donders

Onlangs heb ik de kunstroute Linschoten bezocht. Linschoten is een klein dorp in het 'groene hart' met minder dan 4000 inwoners. Linschoten is onderdeel van de gemeente Montfoort, maar heeft duidelijk zijn eigen karakter behouden. Er is een oude kern met schilderachtige straatjes, karakteristieke huisjes en natuurlijk een Historische Vereniging Linschoten.

Dat zo'n kleine gemeenschap een kunstroute kan organiseren zegt al iets over de saamhorigheid en solidariteit. De aangeboden kunst was verrassend van kwaliteit en variatie, de eerlijkheid gebiedt te melden dat er ook een delegatie uit Montfoort aanwezig was.

Ik ga graag naar zulke kunstroutes. Deels omdat ik in Nieuwegein ook een aantal keren meegedaan heb met een kunstroute (nu helaas niet meer in leven, zie: saamhorigheid), deels omdat je op onverwachte plekjes komt. Bij mensen thuis, in tuinen en oude gebouwen, waarbij het enthousiasme van de gastgevers en kunstenaars aanstekelijk is. En ik laat me graag inspireren door andere kunstvormen voor mijn eigen kunstje: fotografie.

In Linschoten was ik natuurlijk nieuwsgierig naar de drie kunstenaars waarbij 'fotografie' op de deelnemerslijst (66 totaal) aangegeven was.

Het verrassende was dat het drie heel verschillende fotografen waren. Leeftijd, ervaring, opleiding, motivatie, type fotografie was heel anders en daardoor boeiend en leerzaam om met hen te spreken en hun foto's te zien.

Aanstormend talent: Marlinde Verweij

Onlangs afgestudeerd als Docent Beeldende Kunst en Vormgeving aan de Willem de Kooning Academie in Rotterdam. En nu werkzaam als docent Tekenen en CKV in Rotterdam. Maar bij haar afstuderen gegrepen door fotografie en daar ook haar kunstvorm in gevonden.

Opgegroeid op de boerderij van haar ouders en nu weer woonachtig in Linschoten. Ze wil met fotografie het leven op de boerderij in beeld brengen. Ze laat gelaagde foto's zien. Je ziet, van binnen uit, wat er verderop 'over de brug' op het erf van de boerderij gebeurt. In de uitleg die ze daarbij geeft benadrukt ze de dubbele gelaagdheid: niet enkel in de foto zelf, maar ook de persoon die ernaar kijkt heeft zijn eigen lagen. 'Dit zijn lagen als verwachtingen, opvoeding, normen en waarden en deze hebben een complexe invloed op de unieke, individuele blik waarmee we naar de wereld om ons heen kijken.'

Om duidelijk te maken wat de lagen zijn in de foto's toont ze transparanten, ieder voor één laag. Door schuiven en kiezen van achtergronden kan ieder 'eigen' dubbelbeelden maken. Hierin manifesteert ze zich als docent: uitleg geven middels eenvoudige hulpmiddelen. Dat illustreert ook haar bedoeling dat de toeschouwer niet zomaar háár keuze overneemt, maar eigen oordelen vormt.

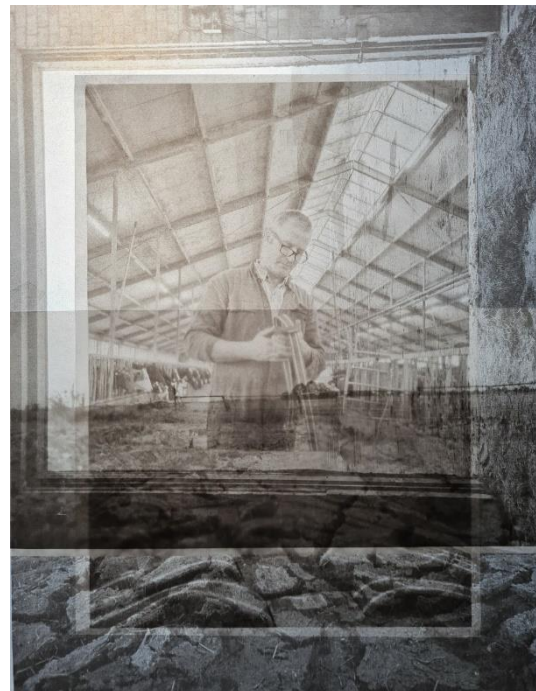
'Het gaat niet over maar één blik of één manier van kijken maar juist

over de veelzijdigheid in mogelijke blikken en de complexiteit van deze gelaagdheid. Ik wil ook een ontmoeting aan verschillende blikken en gesprek creëren tussen mensen.'

Het getoonde werk maakt me heel nieuwsgiering naar volgende projecten. Ze zal ook heel goed anderen kunnen begeleiden in het maken van beelden, al dan niet met dubbele lagen.

Over de brug 2

Over de brug 3

Over de brug 4

Het 'klassieke' lid van een fotoclub: Hanneke Stoof

Lid van Fotoclub Iris uit Woerden, gehuwd, moeder, oma. Ook een parttime baan op de crediteurenadministratie van een groot bedrijf. En toch ook tijd voor allerlei fotografieprojecten, zoals redacteur/fotograaf van de IJsselbode, een lokaal nieuwsblad. Ook actief bij de fotoclub, ze doet mee met wedstrijden van de club en van de afdeling (zoals serie van 5 met samenhang) en inzendingen voor *In The Picture*.

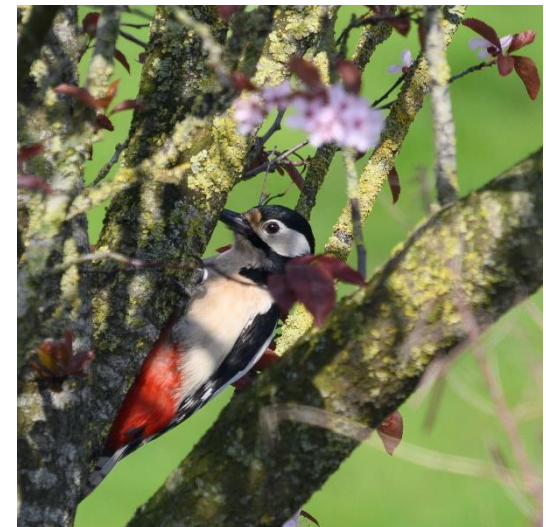

Ook bij een vraag of ze mee wilde doen met deze kunstroute kon ze geen nee zeggen. Maar ja, dat kost ook weer tijd. Dolgraag wil ze weer eens met haar Nikon systeemcamera naar de ijsvogels gaan.

In een kleine (gast)woning aan het Kerkplein toont ze een overzicht van haar fotografiewerk. Niet echt, zoals ze zelf zegt, een duidelijke keuze voor één thema, maar een veelheid van onderwerpen. Wel uit de omgeving. Waarom ver weg gaan als de natuur en architectuur in en rond Linschoten al zoveel moois te bieden heeft? En natuurlijk ook de lokale bevolking, zeker ook een onderwerp voor haar journalistieke foto's voor de IJsselbode.

Dat ze maatschappelijk betrokken is blijkt ook aan de verkoop van foto's voor het goede doel: de opbrengst gaat naar de Stichting Ambulance Wens Nederland.

Hierbij een paar van haar foto's, maar meer te zien op de website van Fotoclub Iris: <https://fotoclub-iris.com/fotogalerij/portfolio-van-leden/hanneke-stoof/>

De beroepsfotograaf met tijd voor vrij werk: Gijs Possel

In het kleine (t)huistheater 'De Wilde Weg' ontmoeten we beroepsfotograaf Gijs Possel. Hij toont portretfoto's van inwoners van Linschoten, als deel van zijn 'vrije werk'. Markante koppen met sprekende ogen. Ze staan ook op zijn website:
<https://www.gijspossselfotografie.com/portretten-studio>

Zoals velen onder ons is hij op jonge leeftijd begonnen met fotografie; analoog, dus met filmrolletjes. Een donkere kamer gemaakt in een trapkast (gebrek aan beter), klein, maar het werkte. Pas op latere leeftijd heeft het werk als fotograaf een vlucht genomen. Nu regelmatig opdrachten van bedrijven, portretten en productfotografie. Hij fotografeert huwelijken en soms ook een uitvaart. 'Ik vind dat zo bijzonder om te mogen doen. Het is een zeer intiem moment met veel emoties en dat je daar dan als 'vreemde' bij mag zijn. Heel bijzonder!'

Ieder jaar reist hij naar Andalusië voor zijn passie: flamenco. Iedere keer thuiskomen. Vaak te vinden in een klein theater waar pure flamenco zonder opsmuk te bewonderen is. Het is ook prachtig door de straten te dwalen en onverwacht flamencozaag te horen vanuit een open raam.

Van de flamenco zijn geen beelden te zien tijdens deze kunstroute, daarom hierbij een paar foto's. Voor meer: ga naar

<https://www.gijspossselfotografie.com/flamenco>

Ander vrij werk is landschap-, stillevens- en macrofotografie. Ook daarvan zijn beelden te vinden op zijn website. 'Ik geniet ervan om door de zoeker te kijken en de wereld gekaderd te aanschouwen. het valt me op dat ik door de lens vaak meer zie dan met het blote oog; alsof de beelden sterker binnenkomen. Het voelt als een soort meditatie.'

Deze fotograaf kan gelukkig zijn beroep en zijn passie verenigen in zijn werk. En laat ons er ook van genieten bij deze kunstroute. En toen ik mijn fototoestel tevoorschijn haalde voor het maken van een portret gingen zijn ogen glimmen: een Pentax! Ook zijn favorieten: Pentax KA-1 en KP. Pentaxianen herkennen elkaar.

Fotografie maakte slechts een klein deel uit van de kunstvormen die aangeboden werden bij deze kunstroute. Ik hoorde dat het in eerdere jaren meer was. Doen fotografen minder mee met zulke kunstuitingen, of is het toeval? In ieder geval kan het niet aan de kwaliteit en het enthousiasme liggen van deze drie fotografen. Ik heb geleerd dat fotografie leeft bij alle generaties en dat creatieve invalshoeken ook in Linschoten tot uiting komen.

Ontwikkelingen in de fotografie

Kees Molders

In de april-aflevering van *In de Kijker* heb ik kunstmatige intelligentie (AI) aan de orde gesteld. In dit artikel kijk ik wat breder naar ontwikkelingen in de fotografie.

1. Kunstmatige intelligentie zorgt voor twijfels

In april 2023 bedankte de Duitse winnaar Boris Eldagsen voor de Sony World Photography Award omdat zijn inzending *Pseudomnesia: The Electrician* een AI-afbeelding is. Sindsdien heb ik er last van dat iedere foto waarvan ik het maakproces niet in één blik doorzie, verdacht is geworden. De onschuld – zo die er was – is van de fotografie gevallen. Zo kan ik de inzendingen voor de BondsFotoWedstrijd (BFW) niet meer onbevangen bekijken. Klopt dat arcadisch landschap, deugt dat uit geveltjes opgebouwde torentje en is er soms iets met dat winterlandschap? Of zijn die fantastische beelden buitengewoon knap gefotografeerd respectievelijk bij elkaar geshopt – en dus terecht bekroond.

Het zou echter – en niet alleen bij mij – voor een soort opluchting hebben gezorgd als de fotografische oorsprong van de beelden helder was uitgesproken.

Dit soort twijfels moet worden voorkomen, lijkt me. Het kan daarom niet anders of de Fotobond studeert inmiddels hard op de omgang met het fenomeen AI. Moet er een regel (i.c. een verbod) aan de BFW-

wedstrijdvoorwaarden worden toegevoegd? Moet er een categorie worden ingeruimd voor fotografen die hun beelden deels samenstellen met behulp van AI? Ik neem aan dat de Fotobond geen categorie nastreeft voor pure AI, want die zou buiten het domein 'fotografie' vallen. De naam zegt het al: Fotobond.

De ontwikkelingen rond AI gaan nu razend snel, maar eigenlijk zijn ze al een decennium aan de gang. In de smartphone, maar ook in de nabewerking van foto's uit onze 'grote' camera.

2. Kunstmatige intelligentie in de smartphone

De moderne smartphone produceert portretten met een regelbare (!) minimale scherptediepte die de cameralens onmogelijk fysiek kan produceren. Achteraf vervangen we met een klik de omgeving van ons model door een zwarte of witte achtergrond. De software snijdt ons model automatisch uit. En we regelen achteraf de lichtval nog wat bij. Randje erom en ziedaar: een studioportret! We maken met de gsm panorama's, prima HDR-opnamen in tegenlicht en we fotograferen zijdezachte watervallen zonder lange sluitertijden of ND-filter. In de nachtmodus maken we een avondopname van drie seconden uit de hand. U wilt een collodium natte-plaat-opname? Geen punt, en zonder chemicaliën. Structuurtje met krassen en butsen? Het kan met een druk op de knop. *)

Het is allemaal *Computational Photography*, die deels de tekorten van het kleine sensortje moet verhelpen, maar die ook voor mooie nieuwe mogelijkheden zorgt. Daar ligt de toekomst.

3. Kunstmatige intelligentie in nabewerking van raw-opnamen

Conservatieve fotografen halen soms hun neus op voor de instabewerkingen in de smartphone: die *over-processing* is toch geen fotografie!?

Een curieuze opvatting, als je bedenkt dat de nabewerking van beelden op de computer nog maar zelden is beperkt tot digitale equivalenten van traditionele dokatechnieken als doordrukken, tegenhouden, contrastbeïnvloeding e.d.

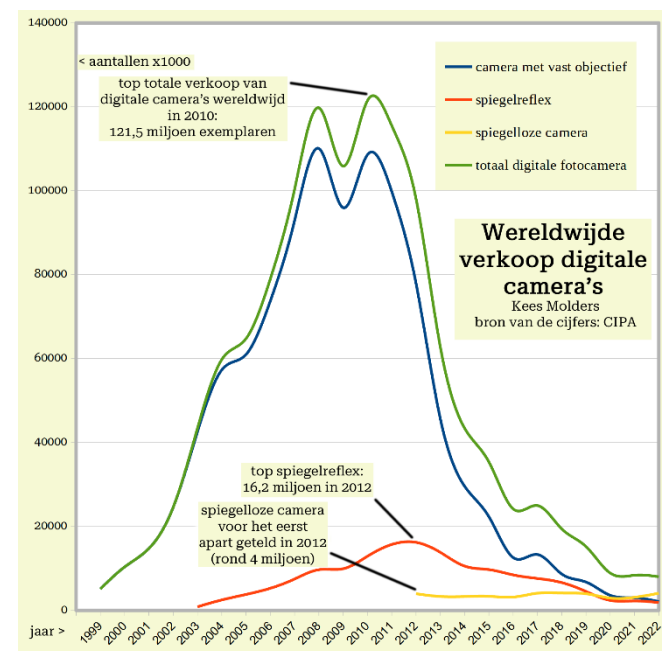
Luchten vervangen, met presets analoge film simuleren, denoisen, focusstacken, dehazen, defringen, automatisch selecteren, in 43 lagen werken, Generative Fill? Allemaal *Computational Photography* en niet bepaald traditionele fotografie. Generative fill doet exact hetzelfde als een met woorden gegenereerde afbeelding: beeld verzinnen waar het niet was.

Neerkijken op de trukendoos van de smartphone is dus een gotspe. Want met gewichtige software voor PC & Mac doen we inmiddels precies hetzelfde, liefst 'met de hand', ons ego strelend omdat we ons met serieuze ambachtelijke fotografie bezig wanen.

4. De ingestorte cameramarkt

Bij dit artikel maakte ik een grafiek op basis van cijfers **) van de Camera & Imaging Products Association (CIPA), dat is een industrievereniging. De daling van verkoopcijfers van digitale camera's is dramatisch. Op de top in 2010 werden wereldwijd 121 miljoen digitale camera's geleverd. In 2022 werden nog maar 8 miljoen

camera's geleverd; de markt is volledig ingestort. Het enige lichtpuntje is de verkoop van spiegellose camera's die blijft schommelen tussen 3 en 4 miljoen stuks per jaar. Die lijn vertoont nog geen afname. De verkoop van andere digitale camera's toont wél een blijvend neergaande lijn. Ter vergelijking: de verkoop van smartphones schommelt rond 1,4 *miljard* stuks per jaar.

Wereldwijde verkoopcijfers van digitale camera's, afbeelding Kees Molders op basis van cijfers van CIPA.

Ik ben geen geschoold marktanalist, maar iemand moet het toch doen? Ik had, vermoedelijk net als jullie, geen idee van dit soort cijfers.

De verzadigde markt, in combinatie met de doorontwikkeling van de smartphone-als-camera lijken me de oorzaken van de neergang van de digitale camera. De verschuiving in de richting van de smartphone is gigantisch.

5. Nog wat verwachtingen en prikkelende gedachten

- Waarschijnlijk is er in de commerciële fotografie een verschuiving ingezet van fotografie in de richting van beeld-genereren met AI. Fotografie zal echter nooit uitsterven, want zonder aanvoer van vers beeld vanuit de fotografie houdt ook het beeld-genereren met AI op. Er zal dus een nieuw evenwicht ontstaan. Nieuwe problemen rond auteursrechten moeten worden opgelost.
- AI heeft ook in de vrije fotografie zijn intrede gedaan. Dat beïnvloedt wedstrijden zoals de BFW. De Fotobond zal dus moeten reageren op het verschijnsel AI, in brede zin, dus ook op de AI binnen de ‘traditionele’ fotografie, want ook een foto op basis van een raw-opname is niet meer per definitie zuivere koffie.
- Ik heb sterk de indruk, dat veel fotografen een veel te ingewikkelde ‘grote’ camera hebben voor het soort fotografie dat ze willen bedrijven. Steeds meer mensen (ook vrije fotografen in clubs!) zullen afscheid nemen van de camera ten gunste van de smartphone. Minder gesjouw, minder gecompliceerde menu’s, meer plezier.
- Ook die verschuiving van de fotografie in de richting van de smartphone zal de Fotobond niet onberoerd laten... Ons conservatieve wereldje ijlt behoorlijk na op de ontwikkelingen op de markt, maar op termijn verandert de aard van de hobby en dus van de leden. Nieuwe aanwas zal de clubs binnenwandelen met een smartphone in de hand.

- Achterhoedegevecht: de smartphone haalt vooralsnog niet de *beeldkwaliteit* van de grote camera. Dat is een feit – zolang het duurt, maar hoe relevant is dat feit? Vele miljoenen smartphone-fotografen hechten meer belang aan lekker fotograferen en beelden maken, dan aan techniek of topkwaliteit op pixelniveau. Het is goed als plezier meer de norm wordt; die norm past ook meer bij de ongedwongen omgang met de smartphone.
- Ik betwijfel ernstig of de camera-industrie kan blijven voortbestaan op een (dalend) niveau van 8 miljoen camera’s wereldwijd, waarvan de helft spiegellose camera’s. Ik vermoed dat het aanbod sterk zal verminderen bij stijgende prijzen. Er zullen merken verdwijnen.
- De smartphone heeft de toekomst.

6. Het schijnt dat je een tekst door AI kunt laten inkorten/samenvatten.

Geen denken aan.

Veel plezier met de hobby,
groeten uit Culemborg,
Kees Molders

*) ik breng het toevallig ter sprake: koop mijn boek ‘Zo Werkt Snapseed’.

**) <https://cipa.jp/stats/documents/common/cr300.pdf>, daarvan de eerste tabel.

EXPOSITIES

Tot en met 15 juli 2023

Expositie Frans van Maurik

Frans van Maurik, lid van fotoclub Fotogein exposeert samen met twee schilders “De Natuur In” in Theater De Kom, Nieuwegein.

Openingstijden wo, do, vr, za
12.30-16.30 uur.

www.kunstgein.nl

De Fotobond presenteert

[Expositie van de Koninklijke Fotobond in het Nederlands Fotomuseum - Zomer 2023>](#)

Tussen goed gezien en mooi bedacht

In 2023 hebben er van de 240 aangesloten fotoclubs 133 meegedaan aan de jaarlijkse Bondsphotowedstrijd. Elke deelnemende club stuurde tien foto's in die door de leden van die club waren geselecteerd. Uit deze verzameling van 1330 foto's koos het Nederlands Fotomuseum vijftig beelden voor een grote expositie.

De selectie werd verzorgd door Frits Gierstberg, curator bij het Nederlands Fotomuseum. Hij maakte een vooral persoonlijke keuze.

De expositie opent op zaterdag 8 juli en zal tot en met 8 september 2023 zijn te bewonderen. In het weekend van **15 en 16 juli** organiseert de Koninklijke Fotobond een speciaal weekend met tal van activiteiten. Zo is er een lezing van Frits Gierstberg, zijn er reviews, zijn er clinics en speciale

rondleidingen door het Fotomuseum. Kijk op de site van de [Fotobond](#) voor meer informatie.

Expositie 8 juli – 8 september 2023

- Fotobondweekend: 15 en 16 juli 2023
- Openingstijden: dinsdag t/m zondag van 11 tot 17 uur.
- Locatie: [Nederlands Fotomuseum Rotterdam](#)

Leden van de Fotobond kunnen met een mooie korting in het weekend van 15 en 16 juli het Nederlandse Fotomuseum bezoeken. Iedereen met een Museumkaart kan dat natuurlijk al gratis.

COLOFON

In de Kijker is het digitale informatiebulletin van de Fotobond Afdeling Utrecht-'t Gooi. In de Kijker verschijnt minimaal vier maal per jaar en wordt uitgebracht onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de Afdeling Utrecht-'t Gooi.

REDACTIESLUITING

Het volgende nummer van In de Kijker verschijnt rond 1 oktober 2023. Artikelen, foto's en/of andere voor de lezers interessante bijdragen dienen daarvoor **uiterlijk 15 september 2023** in het bezit te zijn van de redactie. Inzendingen per mail (foto's zoveel mogelijk per WeTransfer) naar redactie.afd07@fotobond.nl. De redactie heeft het recht om ingezonden bijdragen te weigeren indien deze het belang van de lezers zouden schaden. Inzenden betekent niet automatische plaatsing, maar wordt wel zoveel mogelijk gewaarborgd.

BESTUURSLEDEN AFDELING UTRECHT – 'T GOOI

Rien van Dam-Baggen, – voorzitter ☎ 0343 442060,

✉ voorzitter.afd07@fotobond.nl

– secretaris, vacature ☎,

✉ secretaris.afd07@fotobond.nl

Richard van Driel – penningmeester ☎ 0652313580,

✉ penningmeester.afd07@fotobond.nl

Rob Renshoff, algemeen bestuurslid regionale en lokale

samenwerkingen, ☎ 06 53166771, ✉ rob.renshoff@ziggo.nl

Ruud Slot –algemeen bestuurslid financiële expertise ☎ 0683333431,

✉ ruudslot@gmail.com

Voor zaken m.b.t .Opleidingen kun je je momenteel richten tot de

voorzitter ✉ voorzitter.afd07@fotobond.nl

REDACTIE IN DE KIJKER

Lidy van Doorn-Nieuwendijk. Jan Donders en Marcel Borgstijn

Voor zaken over de redactie: ✉ redactie.afd07@fotobond.nl